

Socrates op sneakers

Socrates op Sneakers

Puck van Dijk, praktisch filosoof bij De Denksmederij

DeDenksmederij
PRAKTISCHE FILOSOFIE & CREATIEF DENKEN

Waar ben ik aan begonnen?!

- Hoe kan ik mijn gesprekken verdiepen? (*spoiler: door het stellen van een goede vraag*)
- **Wat is dan een ‘goede’ vraag?**
- **Waarom zijn we er dan zo slecht in?**
- **2 Socratische lessen voor een verdiepend gesprek**

**1e orde
gesprekken**

**2e orde
gesprekken**

1e en 2e orde gesprekken

1e orde:

praktisch, feitelijk, doelgericht, oplossingsgericht, korte termijn, symptomen, snel.

'Hoe pakken we X aan, wat is nu de afspraak, wanneer lever je X af' etc.

1e en 2e orde gesprekken

1e orde:

praktisch, feitelijk, doelgericht, oplossingsgericht, korte termijn, symptomen, snel.

‘Hoe pakken we X aan, wat is nu de afspraak, wanneer lever je X af’ etc.

2e orde:

moreel, waardierend, procesgericht, onderzoekend, lange termijn, oorzaken, traag, verdiepen, onderliggende waarden, principes en overtuigingen.

‘Waarom willen we X, wat betekent X, wat is de waarde van X’ etc.

Een vraag

Een vraag

≠

een zin uitspreken met een
vraagteken erachter

Prikkelende vraag?

De 'goede' vraag

- vragen die aanzetten tot (zelf)onderzoek
- vragen die prikkelen, irritatie opwekken, onzeker maken
- vragen die leiden tot meer- én dieper gelegen vragen
- vragen die onze waarden, overtuigingen, principes blootleggen (en die weer bevragen)

De 'goede' vraag

- vragen die aanzetten tot (zelf)onderzoek
- vragen die prikkelen, irritatie opwekken, onzeker maken
- vragen die leiden tot meer- én dieper gelegen vragen
- vragen die onze waarden, overtuigingen, principes blootleggen (en die weer bevragen)

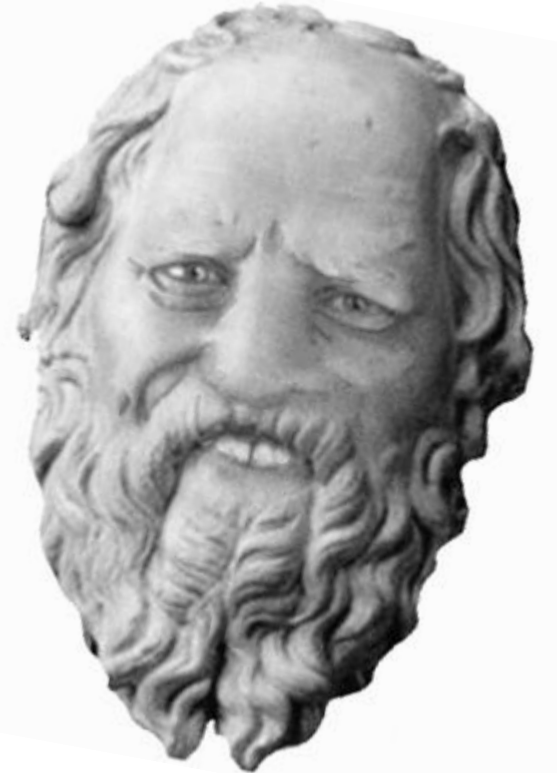
2e
orde
gesprek

**Wat kunnen we leren
van deze ruim 2400 jaar
oude filosoof
met een toga aan?**

De **S**ocratice houding

- **oprechte verwondering**
- **moed om door te vragen**
- **bewust van oordelen/interpretatie**
- **empathische nulstand**

**Waarom zijn we zó slecht
in het stellen van goede
vragen?**

Waarom zijn we zó slecht
in

The biggest
communication problem
is we do not listen to
understand.

We listen to reply.

Let op: **g**espreksreflexen

Ik – **r**eflex

(‘dat heb ik ook maar dan erger!’)

Help – reflex

(‘Misschien kan ik je er even mee helpen?’)

Advies – reflex

(‘Je zou eens X, Y of Z moeten proberen, echt iets voor jou!’)

2 Socratische lessen

voor een verdiepend gesprek

1. Zuiver luisteren

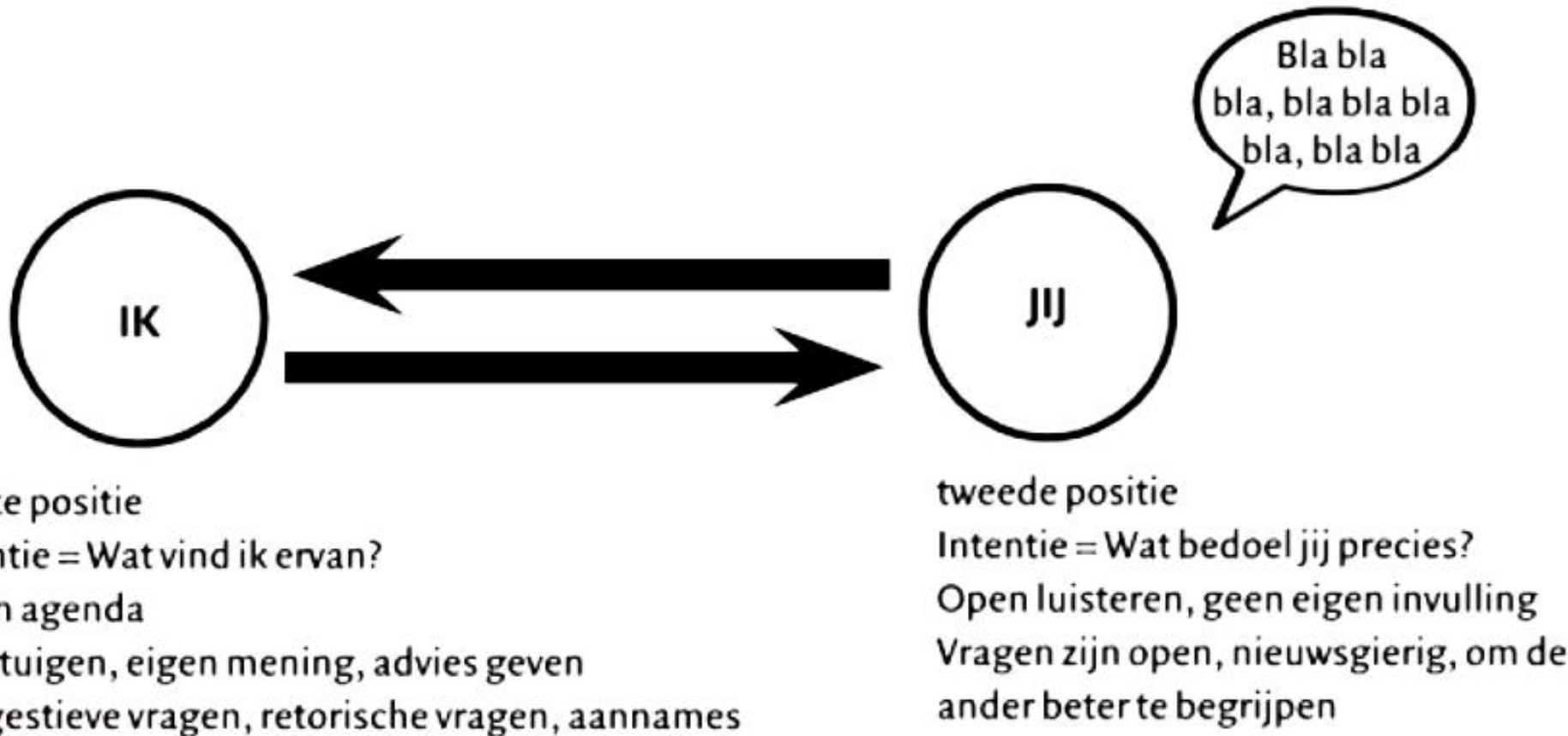
2. Zuiver vragen stellen

zuiver luisteren

Zuiver luisteren:

met je aandacht bij de ander, zonder eigen verhaal, invulling, mening, idee.....

“Om half negen schrok Kees wakker.

Hij rekte zich uit, sprong uit bed en zette in de keuken een pot thee.

Daarna ging hij naar de badkamer om de slaap van zich af te spoelen.

Na zijn ontbijt rende hij naar de slaapkamer, kuste zijn vrouw, daarna zijn kinderen en ging vol stress de deur uit.”

- Hoe laat ging de wekker?
- Rende Kees direct naar beneden om thee te zetten?
- Heeft Kees de tijd genomen om zich te douchen?
- Woont hij in een flat of een eengezinswoning?
- Werd hij na zijn ontbijt door vrouw en kinderen gekust?
- Ging Kees vol stress naar zijn werk?

2 Socratische lessen

voor een verdiepend gesprek

1. Zuiver luisteren

2. De goede vraag

De goede vraag stellen

Vooronderstellingen blootleggen

Vooronderstellingen blootleggen

“Veiligheid in het MBO is zó belangrijk, daar mag je nooit mee spelen”

Wat hebben we nou gedaan?!

- 1e en 2e orde gesprekken
- De Socratische houding
- Een 'goede' vraag
- Les: zuiver luisteren
- Les: de goede vraag stellen

A diver is seen from behind, swimming in clear, blue-green water. The diver is wearing a mask and fins. The water is filled with many small fish. A white rectangular box is overlaid on the image, containing the text "En nu zelf aan de slag!".

En nu zelf aan de slag!

